

Osavuosisikatsaus tammi-syyskuu 2016

28. lokakuuta 2016

Uponorin tulos parani Euroopassa, toimitusongelmat haittasivat Pohjois-Amerikan segmenttiä

- Talotekniikka – Euroopan ja Uponor Infran liikevaihto ja liikevoitto kasvoivat hienokseltaan, Talotekniikka – Pohjois-Amerikan kasvu hidastui ja liikevoitto jäi edellisvuodesta
- Heinä–syyskuun liikevaihto 284,1 (274,1) milj. euroa, kasvua 3,6 prosenttia ja kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna 4,3 prosenttia
- Heinä–syyskuun liikevoitto 25,1 (23,6) milj. euroa, muutos 6,0 prosenttia; vertailukelpoinen liikevoitto^(*) 29,0 (24,6) milj. euroa, kasvua 17,7 prosenttia
- Tammi–syyskuun liikevaihto 830,5 (788,8) milj. euroa, kasvua 5,3 prosenttia ja kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna 6,5 prosenttia
- Tammi–syyskuun liikevoitto 63,5 (57,4) milj. euroa, muutos 10,5 prosenttia; vertailukelpoinen liikevoitto 74,6 (59,2) milj. euroa, kasvua 25,9 prosenttia
- Tammi–syyskuun osakekohtainen tulos 0,47 (0,44) euroa
- Sijoitetun pääoman tuotto oli tammi–syyskuussa 16,9 (17,3) prosenttia ja nettovelkaantumisaste syyskuun lopussa 56,6 (37,9) prosenttia
- Liiketoiminnan rahavirta tammi–syyskuussa oli 22,0 (17,0) milj. euroa
- Uponor pitää ennallaan 12. helmikuuta 2016 annetun ohjeistuksen vuodelle 2016: Olettaen, että talouden kehitys Uponorin päämarkkina-alueilla jatkuu häiriintymättä, Uponorin liikevaihdon ja vertailukelpoisen liikevoiton odotetaan paranevan vuodesta 2015.

*) Vertailukelpoiseen liikevoittoon eivät sisälly vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski kommentoi:

- Euroopan talotekniikkasegmenttimme orgaaninen liikevaihdon kehitys oli kolmannella vuosineljänneksellä alkuvuotta vaisumpaa, mutta vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä käynnistetyn muutosohjelman ansiosta vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi, korostaen muutoksen merkittävyyttä. Ohjelma on edennyt hyvin, ja viimeiset toimet saataneen päätökseen vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä.
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikan toimintaa haittasivat liitinten muoviraaka-aineen saatavuusongelmat, joista aiheutui ylimääräisiä liiketoimintakuluja. PEX-putkimarkkinoiden kasvu jatkui vakaana koko katsauskauden ajan niin asuinrakentamisen kuin liikerakentamisen markkinoilla.
- Voin ilokseni todeta, että Uponor Infra on pystynyt kääntämään tuloksensa nousuun. Useiden kustannussäästöohjelmien ansiosta ja Pohjoismaiden edelleen heikkona jatkuvasta kysynnästä huolimatta Uponor Infra raportoi jälleen selvän parannuksen vertailukelpoisessa liikevoitossa. Olemme myös käynnistäneet kustannusten pienentämiseen ja tuotannon parantamiseen tähtäävän tehostamisohjelman Kanadassa, jonka tarkoituksena on parantaa Uponor Infran tulosta entisestään.

Konsernin taloudelliset tunnusluvut

Konsernitulos (jatkuvat toiminnot), M€	1-9 2016	1-9 2015	2015	2014	2013	2012
Liikevaihto	830,5	788,8	1 050,8	1 023,9	906,0	811,5
Toiminnan kulut	737,8	705,0	942,7	926,4	823,6	726,5
Poistot ja arvonalentumiset	31,6	27,3	39,1	36,5	33,0	28,2
Liiketoiminnan muut tuotot	2,4	0,9	2,4	2,4	0,8	0,9
Liikevoitto	63,5	57,4	71,4	63,4	50,2	57,7
Vertailukelpoinen liikevoitto	74,6	59,2	75,8	67,7	55,2	57,7
Rahoitustuotot ja kulut	-7,2	-5,7	-8,9	-7,4	-7,1	-8,6
Tulos ennen veroja	56,5	51,9	62,8	56,3	43,2	49,4
Tulos jatkuvista toiminnoista	35,6	32,7	37,1	36,3	27,1	32,9
Tilikauden tulos	36,0	32,4	36,9	36,0	26,8	32,8
Osakekohtainen tulos	0,47	0,44	0,51	0,50	0,38	0,45

Tietoja tammi–syyskuun 2016 osavuositarkastuksesta

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti eikä sitä ole tilintarkastettu. Tarkastuksen luvut koskevat jatkuvia liiketoimintoja, ellei toisin ole mainittu. Muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä tässä tiedotteessa julkaistusta pyöristetyistä luvuista.

Uponor noudattaa raportoinnissaan Euroopan arvopaperiviranomaisen (ESMA) suositusta vaihtoehtoisista tunnusluvuista (APM). Tämän vuoksi kertaluonteiset erät –termin sijasta käytetään termiä vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät (IAC). Lisätietoja taulukko-osiossa.

Esitysaineisto ja webcast-esitys

Englanninkielinen webcast-esitys tulosjulkistustilaisuudesta järjestetään 28.10. klo 10.00. Esityksen yhteystiedot ovat osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat. Kysymyksiä voi lähettää etukäteen osoitteeseen ir@uponor.com. Esityksen tallenne on katsottavissa osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat pian tulosjulkistuksen jälkeen. Esitysaineisto on luettavissa osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat > IR-aineisto ja uutiset.

Seuraava tulostarkastus

Uponor Oyj julkaisee vuoden 2016 tilinpäätöstiedotteen maanantaina 13.2.2017. Hiljaisen jakson aikana 1.1.–13.2.2017 yhtiö ei kommentoi markkinanäkymiä eikä liiketoimintaan tai tuloskehitykseen liittyviä seikkoja, eikä keskustele katsauskauden tai kuluvan tilikauden tapahtumista.

Markkinat

Rakennusmarkkinoiden vahvistuminen Euroopassa jatkui heinä-syyskuussa vaikka markkinat olivatkin edelleen verrattain alhaisella tasolla. Pohjois-Amerikassa rakennustoiminta oli edelleen vilkasta, mutta aiemmillä neljänneksillä raportoitu vahva kasvu edellisvuoteen verrattuna heikentyi heinä-syyskuussa.

Keski-Euroopan maista Saksa hyötyy edelleen talouden kuluttajavetoisesta kasvusta. Vahvat työmarkkinat ja matalat asuntolainojen korot lisäsivät asuinrakentamisen kysyntää, minkä seurauksena rakennuslupien määrä kasvoi merkittävästi ja rakentajien luottamus nousi ennätyskorkealle. Liike- ja julkisrakentaminen on jatkunut vahvana, joskin ulkoiset politiikan ja talouden epävarmuustekijät jarruttavat uusien hankkeiden aloittamista. Alankomaissa rakennustoiminta tasaantui.

Etelä-Euroopassa Espanjan ja Ranskan rakennusmarkkinat ovat lähteneet maltilliseen kasvuun hiljaisemman jakson jälkeen, kun taas Italiassa markkinanäkymät ovat edelleen haasteelliset. Ison-Britannian markkinoilla EU-kansanäänestyksellä ei ole toistaiseksi ollut näkyviä vaikutuksia.

Pohjoismaiden rakennusmarkkinoiden noususuuntainen kehitys jatkui. Ruotsissa asuinrakentamisen noususuhdanne jatkuu, ja viimeisten 12 kuukauden aikana käynnistyneiden uusien rakennushankkeiden määrä on korkeimmillaan sitten 1990-luvun alkuvuosien. Suomessa markkinat ovat edelleen vaikeat, mutta rakennuslupien määrän ja rakentamisen volyymin perusteella alkuvuonna havaittu elpyminen näyttäisi jatkuvan.

Pohjois-Amerikassa asuin-, liike- ja julkisrakentamisen markkinoilla kasvu jatkui, mutta samanlaista voimakasta kasvua vertailukauteen nähden, jollaista havaittiin markkinoiden elpymisen alettua, ei heinä-syyskuussa saavutettu. Uusien rakennushankkeiden aloitukset ja rakennusinvestoinnit olivat pikemminkin lähellä vuoden 2015 vastaavan ajanjakson tasoa.

Uponorin yhdyskuntatekniikan markkinoilla kysyntä Pohjoismaissa oli yleisesti ottaen vakaata, Ruotsissa ja Norjassa kysyntä jopa kasvoi jonkin verran. Puolassa ja muissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa markkinoiden kehitys oli EU-rahoituksen puutteen vuoksi vaisua. Energian matalat hinnat vaikeuttivat öljynetsintään liittyvää rakentamista Kanadassa, mikä lisäsi yhdyskuntatekniikan kilpailua muilla markkinasegmenteillä.

Liikevaihto

Uponorin jatkuvien toimintojen liikevaihto heinä–syyskuussa kasvoi 3,6 prosenttia ja oli 284,1 (274,1) milj. euroa. Orgaaninen kasvu, jossa ei ole huomioitu yrityskauppojen vaikutusta, oli 0,4 prosenttia. Valuuttakurssien vaikutus viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna oli -1,9 milj. euroa.

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto kasvoi tammikuun 2016 yritysostojen seurauksena, mutta heinä–syyskuun orgaaninen liikevaihto laski jonkin verran. Liikevaihdon laskuun vaikuttivat pääasiassa pientalotuotteiden suhteellisesti pienempi osuus myynnistä kerrostalorakentamiseen verrattuna, liikerakentamisen vaikea kehitys etenkin Saksassa, ja kaupan omien merkkien aiheuttama koveneva hintakilpailu etenkin matalamman hinta-laatuasteen tuotteissa. Liikevaihdon kehitystä rasitti myös kysynnän heikkeneminen Alankomaiden markkinoilla. Liikevaihto kasvoi muutamilla keskeisillä markkinoilla, kuten Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Venäjällä.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevaihdon kasvu oli vaatimatonta aiempiin vuosineljänneksiin verrattuna. Muutos kuvastaa Yhdysvaltojen asuinrakentamisen markkinoiden tasaantumista vuoden 2015 vahvan kasvun jälkeen. Yhdysvalloissa varsinkin liikerakentamiseen suunnattujen tuotejärjestelmien myynti kehittyi suotuisasti, kun taas asuinrakentamisen tuotejärjestelmien myynnissä esiintyi vaihtelua. Haasteita myynnin kehitykseen aiheutti myös pula tietystä muovilaadusta, mikä on vaikeuttanut muoviliitinten toimituksia vuodesta 2015 alkaen. Markkinakysyntä heikkeni myös Kanadassa, ja liikevaihto siellä jäi jonkin verran vertailukautta alhaisemmaksi.

Uponor Infran liikevaihdon kasvu tuli pääasiassa Pohjoismaista. Keski- ja Itä-Euroopassa sekä Pohjois-Amerikassa jatkuva heikko markkinatilanne vaikutti negatiivisesti liikevaihdon kehitykseen.

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin, heinä-syyskuu:

M€	7-9/2016	7-9/2015	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	127,4	121,2	5,1 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	77,5	75,1	3,1 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	86,2	83,6	3,2 %
Uponor Infra	80,8	79,0	2,3 %
Eliminoinnit	-1,6	-1,2	
Yhteensä	284,1	274,1	3,6 %

Uponorin liikevaihto nousi tammi-syyskuussa 5,3 prosenttia ja oli 830,5 (788,8) milj. euroa. Orgaaninen kasvu oli 2,6 prosenttia. Kasvua vauhditti pääasiassa alkuvuoden vahva talotekniikkamyyni Pohjois-Amerikassa. Viime vuoteen verrattuna valuuttakurssien vaikutus liikevaihtoon vuoden alusta oli -9,4 milj.; suurimmat vaikutukset johtuivat Kanadan dollarista (CAD), Ison-Britannian punnasta (GBP) ja Venäjän ruplasta (RUB).

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin, tammi-syyskuu:

M€	1-9/2016	1-9/2015	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	385,2	352,8	9,2 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	228,4	201,8	13,2 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	254,4	224,4	13,4 %
Uponor Infra	220,7	237,0	-6,9 %
Eliminoinnit	-3,8	-2,8	
Yhteensä	830,5	788,8	5,3 %

Tulos ja kannattavuus

Uponorin liikevoitto kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä 6,0 prosenttia ja oli 25,1 (23,6) milj. euroa. Kannattavuutta kuvaava liikevoittomarginaali nousi 8,8 (8,6) prosenttiin. Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 29,0 (24,6) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 10,2 (9,0) prosenttia.

Talotekniikka – Euroopan liikevoitto parani jonkin verran liikevaihdon kasvun ja muutosohjelman avulla saavutettujen säästöjen ansiosta. Muoviraaka-aineen saatavuus ja hinnoittelu olivat ennustettavampia kuin edellisvuonna, mikä helpotti suunnittelua ja tuotannon tehostamista. Segmentin liikevoittoon sisältyy yhteensä 0,9 milj. euron edestä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, kun ne vertailukaudella olivat 1,0 milj. euroa.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto laski hieman vuoden kolmannella neljänneksellä. Vaikka Talotekniikka – Pohjois-Amerikan tulos laski viime vuodesta, kannattavuus säilyi hyvällä tasolla ja oli 16,0 prosenttia liikevaihdosta. Segmentin käyttövesiliiketoiminta on kasvanut selvästi, ja vuoden 2015 jälkipuoliskolla muovisten käyttövesiputkiliitinten valmistuksessa käytettävän raaka-aineen kysyntä ylitti tarjonnan. Vastatakseen asiakkaiden tarpeisiin Uponor päätti aluksi valmistuttaa kysytyimpiä tuotteita lyijyttömästä messingistä, joka on kuitenkin kalliimpaa ja siten asiakkaille vähemmän houkutteleva vaihtoehto. Uponorille näiden tuotteiden kate on pienempi kuin muoviliitinten, joiden sopimusvalmistus on kannattavampaa kuin metalliliitinten alihankinta. Vuoden 2016 toisella neljänneksellä Uponor, Inc. onnistui löytämään korvaavan muoviraaka-aineen, ja muoviliitinten tuotanto ja toimittaminen asiakkaille käynnistettiin.

uudelleen. Uuden materiaalin yksikkökustannukset ovat huomattavasti korkeammat. Lisäksi tarjoaman muuttaminen kahdesti on aiheuttanut lisäkustannuksia toimitusketjussa, mutta tilanteen odotetaan tasaantuvan vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Myös tuotannon laajentamiseen ja optimointiin tehdyt investoinnit sekä uusien työntekijöiden palkkaaminen nostivat katsauskauden tuotanto- ja yleiskustannuksia.

Uponor Infran liikevoitto kasvoi selvästi. Kasvuun vaikuttivat tuotanto- ja yleiskustannusten suotuisa kehitys ja käynnissä olevan muutosohjelman tuomat kustannussäästöt. Lisäksi muoviraaka-aineen saatavuus oli edellisvuotta vakaampaa, kun se vertailukaudella aiheutti lisäkustannuksia. Myönteistä kehitystä nähtiin varsinkin Pohjoismaissa, missä liikevaihto kehittyi suotuisaan suuntaan. Segmentin liikevoittoon sisältyy yhteensä €3,2 (0,0) milj. edestä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin, heinä-syyskuu:

M€	7-9/2016	7-9/2015	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	10,8	8,4	29,4 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	12,4	15,7	-21,0 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	13,8	17,5	-20,9 %)
Uponor Infra	2,7	-0,3	925,5 %
Muut	-0,2	-0,2	
Eliminoinnit	-0,6	0,0	
Yhteensä	25,1	23,6	6,0 %

Nettorahoituskulut kasvoivat 2,4 milj. eurolla ja olivat 1,7 (-0,7) milj. euroa. Kulujen kasvun taustalla olivat pääasiassa Norjan kruunun ja Venäjän ruplan vahvistuminen, mitkä aiheuttivat valuuttakurssitappiota vuonna 2016.

Heinä–syyskuun tulos ennen veroja oli 23,5 (24,4) milj. euroa. Verojen tulosvaikutus oli 8,7 milj. euroa, kun verojen määrä vertailukaudella oli 9,0 milj. euroa.

Kolmannen neljänneksen tulos oli 14,8 (15,4) milj. euroa.

Tammi–syyskuun liikevoitto oli 63,5 (57,4) milj. euroa, kasvua edellisvuodesta 10,5 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 74,6 (59,2) milj. euroa, kasvua edellisvuodesta 25,9 prosenttia. Suotuisaan kehitykseen vaikuttivat erityisesti Talotekniikka – Pohjois-Amerikan vahva tuloksen kasvu vuoden ensimmäisellä puoliskolla sekä Uponor Infran ja Talotekniikka – Euroopan kasvu kolmannella neljänneksellä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli tammi–syyskuussa yhteensä 11,1 milj. euroa. Erät liittyivät Talotekniikka – Euroopan ja Uponor Infran muutosohjelmiin. Vertailujaksolla vuonna 2015 vastaava luku oli 1,8 milj. euroa. Talotekniikka – Euroopan vertailukelpoinen liikevoitto oli 30,8 (22,5) milj. euroa ja Uponor Infran 8,3 (1,4) milj. euroa.

Kannattavuutta kuvaava liikevoittomarginaali oli tammi–syyskuussa 7,6 prosenttia, kun se edellisvuoden vastaavalla ajanjaksolla oli 7,3 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 9,0 (7,5) prosenttia.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin, tammi–syyskuu:

M€	1-9/2016	1-9/2015	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	24,0	20,7	16,2 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	38,1	38,8	-1,9 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	42,4	43,2	-1,7 %
Uponor Infra	4,2	1,4	204,9 %
Muut	-1,9	-2,9	
Eliminoinnit	-0,9	-0,6	
Yhteensä	63,5	57,4	10,5 %

Tammi–syyskuun osakekohtainen tulos, myös laimennettuna, oli 0,47 (0,44) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 3,41 (3,26) euroa, ja laimennettuna 3,41 (3,25) euroa.

Investoinnit ja rahoitus

Kolmannella vuosineljänneksellä ei käynnistetty merkittäviä uusia investointihankkeita.

Uponor, Inc:in tehdaslaajennus Yhdysvalloissa valmistui joulukuussa 2015, ja tuotantokapasiteettia on lisätty vuoden 2016 aikana. Uusi tehdas Kiinassa on tarkoitus ottaa tuotantokäyttöön vuoden viimeisellä neljänneksellä; hankkeen valmistelut ovat edenneet suunnitellusti.

Uponor Oyj sai 13.7. päätökseen Phyn- yhteisyrityksen perustamisen Belkin International, Inc:in kanssa. Uponor investoi alkuvaiheessa 15 miljoonaa dollaria ja sai 37,5 prosentin omistusosuuden Phyn-yrityksistä, joista toinen perustettiin Yhdysvaltoihin ja toinen Eurooppaan. Uponorilla on mahdollisuus nostaa omistusosuutensa 50 prosenttiin.

Muut katsauskauden investoinnit suuntautuivat lähinnä ylläpitoon ja tuottavuuden kehittämiseen.

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen tammi–syyskuussa laskivat hieman eli 29,7 (30,4) milj. euroon ylittäen hienoisesti 29,0 (27,1) milj. euron poistot.

Liiketoiminnan rahavirta tammi–syyskuussa oli 22,0 milj. euroa, kun se vuonna 2015 oli 17,0 milj. euroa.

Konsernissa kiinnitetään edelleen erityistä huomiota hyvän maksuvalmiuden säilyttämiseen. Erääntyneiden myyntisaatavien seuranta ja muita toimenpiteitä luottotappioiden välttämiseksi jatketaan. Viime vuosina raaka-ainemarkkinoiden heilahtelut ovat kasvattaneet Uponorille tärkeiden raaka-aineiden saatavuuteen liittyviä riskejä. Uponor keskittyykin nyt liiketoiminnan jatkuvuuden hallintaan koko konsernin tasolla sekä erityisesti toimitusketjuun liittyvän riskienhallinnan tehostamiseen.

Uponorin tärkein voimassa oleva rahoitusohjelma 30.9.2016 oli vuonna 2018 erääntyvä 80 milj. euron joukkovelkakirjalaina. Kesäkuussa 2016 erääntynyt 20 milj. euron joukkovelkakirjalaina maksettiin takaisin toisella neljänneksellä Saksan yritysostojen rahoittamista varten tammikuussa 2016 otetusta 50 milj. euron kahdenvälisestä lainasta jäljellä olevalla osuudella. Voimassa oli edelleen myös useampia kahdenvälisiä luottolimiittejä yhteensä 200 miljoonan euron arvosta. Näistä 100 milj. euroa erääntyy vuonna 2019 ja 100 milj. euroa vuonna 2021. Katsauskauden aikana näistä varalla olevista rahoitusluotoista ei ollut nostettuna yhtään. Nostettujen joukkovelkakirjalainojen ja käytettävissä olevien rahoitusluottojen lisäksi Uponor sopi 20 milj. euron suuruudesta kahdenvälisestä lainasta uuden Phyn-yhteisyrityksen perustamisen rahoittamiseksi heinäkuussa 2016. Kotimaisesta 150 milj. euron yritystodistusohjelmasta oli kauden päättyessä käytössä 25,0 (10,0) milj. euroa.

Konsernin vakavaraisuus laski 39,2 (41,1) prosenttiin. Korolliset nettovelat nousivat 177,5 (114,8) milj. euroon, lähinnä tehtyjen yritysostojen ja yhteisyrityksen perustamisen seurauksena. Rahavarat kauden lopussa olivat yhteensä 22,4 (20,7) milj. euroa. Vuonna 2015 oli lisäksi myös sidottuja rahavaroja 41,1 milj. euroa.

Nettovelkaantumisaste katsauskauden lopussa oli 56,6 prosenttia (37,9 prosenttia).

Katsauskauden tapahtumia

Aiemmin kuluneen vuoden aikana käynnistyneet hankkeet etenivät heinä–syyskuussa. Uponor Oyj ja Belkin International Inc. saivat 13.7.2016 päätökseen 25.5.2016 julkistetun yhteisyrityksen perustamisen Yhdysvaltoihin ja Eurooppaan. Yhtiöt kehittävät ja kaupallistavat älykkäitä teknologiaratkaisuja veden mittaamiseen. Phyn-niminen yhteisyritys kehittää veden mittaamiseen ja vedenkulutuksen vähentämiseen liittyvää teknologiaa sekä kuluttajien että rakennusteollisuuden käyttöön. Uponor omistaa yhteisyrityksestä vähemmistön, ja se raportoidaan konsernin tilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä.

Kiinan Taicangissa sijaitsevan uuden tehtaan viimeistelytyöt ovat edenneet suunnitellusti, ja ensimmäisten tuotantolinjojen asennus ja testaaminen on parhaillaan käynnissä. Muutto uuteen toimistoon aloitettiin lokakuussa 2016.

Osana Euroopassa toteutettavaa muutosohjelmaa Talotekniikka – Eurooppa siirsi Ison-Britannian toimipisteensä lähelle Lontoota ja sai päätökseen yt-neuvottelut henkilöstön kanssa. Vuoden alusta syyskuun loppuun ohjelman puitteissa oli suljettu yhteensä 10 toimipistettä eri puolilla Eurooppaa. Muutosohjelman seurauksena henkilöstön nettomäärä väheni 143 henkilöllä. Uponor Infrassa tuotannon keskittämistä ja tehostamista jatkettiin Suomessa ja Tanskassa. Muutosohjelman vaikutuksesta Uponor Infran henkilöstö väheni 31 henkilöllä vuonna 2016.

Heinä–syyskuussa tuotiin markkinoille Uponor Barrier PLUS, ensimmäinen täysin muovinen putki, joka on tarkoitettu juomaveden kuljettamiseen saastuneessa maaperässä. Uponor Barrier PLUS -putken avulla voidaan välttää ihmisten terveydelle aiheutuvia haittoja kaupunkialueilla ja muissa teollisissa ympäristöissä. Uudessa putkessa alumiinikerros on ensimmäistä kertaa korvattu kemikaaleja läpäisemättömällä polymeerillä, minkä ansiosta putkijärjestelmä on kestävä ja täysin kierrätettävä. Järjestelmässä voidaan käyttää paineistetun juomavesiputken standardiosia ja sitä myy Uponor Infra Suomessa, Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa.

Henkilöstö ja hallinto

Konsernin palveluksessa oli katsauskauden aikana täysipäiväiseksi muutettuna keskimäärin 3 873 (3 872) työntekijää. Henkilöstömäärä kasvoi edellisvuoden vastaavasta jaksosta yhdellä hengellä.

Konsernin palveluksessa oli katsauskauden lopussa 3 834 (3 777) täysipäiväistä työntekijää, mikä on 57 enemmän kuin vertailukauden lopussa. Kasvu johtuu pääosin Talotekniikka – Pohjois-Amerikan henkilöstön kasvusta. Muutosohjelmien seurauksena Uponor Infran henkilökunnan määrä väheni. Myös Talotekniikka – Euroopan henkilöstö supistui muutosohjelman myötä, mutta henkilöstöä kasvattivat toisaalta tammikuussa 2016 tehdyt yritysostot sekä työntekijöiden palkkaaminen Kiinassa, joka raportoidaan osana Talotekniikka – Eurooppa -segmenttiä.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponor Oyj:n osakepääoma on 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Määrissä ei tapahtunut muutoksia katsauskauden aikana.

Uponorin osakevaihto Nasdaq Helsinki -arvopaperipörssissä oli katsauskaudella 13,9 (21,5) miljoonaa kappaletta, yhteensä 197,0 (310,1) milj. euroa. Osakekannan markkina-arvo kauden päättyessä oli 1,2 (0,9) miljardia euroa ja osakkeenomistajien määrä 14 200 (14 629).

Uponor Oyj:n hallitus päätti 12.2.2016 yhtiökokouksen 17.3.2015 antaman valtuutuksen nojalla toteuttaa suunnatun osakeannin yhtiön johdolle osana yhtiön osakesidonnaista kannustinohjelmaa vuosille 2013–2015. Suunnatussa osakeannissa 28 601 yhtiön hallussa olevaa osaketta luovutettiin yhdeksälle yhtiön avainhenkilölle. Yksityiskohtaisempia tietoja on saatavissa 12.2.2016 julkistetussa pörssitiedotteessa.

Varsinainen yhtiökokous valtuutti 10.3.2016 hallituksen päättämään enintään 3,5 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Lisäksi hallitus valtuutettiin päättämään enintään 7,2 miljoonan uuden osakkeen antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta. Enimmäismäärä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Kumpaakaan yhtiökokouksen myöntämää valtuutusta ei ole käytetty. Tarkemmat tiedot yhtiökokouksesta löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta <http://investors.uponor.com/fi/hallinto/yhtiokokous/yhtiokokous-2016>.

Uponor julkaisi 20.5.2016 osakkeenomistajilleen kehotuksen ottaa vastaan vuoden 1998 ja 2004 rahastoanneissa annetut ja vielä vastaanottamattomat osakkeet. Edellä mainittujen rahastoantapäätösten nojalla annetut ja vielä vastaanottamattomat osakkeet on otettava vastaan viimeistään 20.5.2017 tai ne julistetaan menetetyiksi. Määräaikaan mennessä vastaanottamattomat osakkeet myydään niihin oikeutetun lukuun julkisessa kaupankäynnissä. Myynnistä kertyneet varat, joita ei ole nostettu neljän vuoden kuluessa myynnistä, lankeavat yhtiölle.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Uponor Infra päätti lokakuussa 2016 Kanadan tuotantotoiminnan uudelleenjärjestelyistä. Suunnitelmiin kuuluu tuotannon keskittämistä ja toiminnan tehostamista. Kustannussäästöön tähtäävistä toimista seuraa vähäisiä työllisyysvaikutuksia joissakin toimipaikoissa Kanadassa.

Lähiajan näkymät

Lähiajan näkymät Uponorin päämarkkina-alueilla ovat melko vakaat, joskin pidemmän aikavälin ennustettavuuteen liittyy kasvavaa epävarmuutta. Sitä aiheuttavat erityisesti Euroopassa ja sen lähialueilla jatkuva poliittinen epävakaus, Euroopan unionin talouden vahvuuteen liittyvät epäilyt sekä julkisin investoinnein tuetun maailmantalouden kestävyys. Myös yhä yleistyvät nopealiikkeiset vaihtelut, jotka alkavat jo olla tuttu ilmiö liiketoiminnassa, voivat aiheuttaa haasteita lyhyellä aikavälillä.

Edellä todetusta huolimatta kysyntä Euroopan rakentamisen ja yhdyskuntatekniikan markkinoilla todennäköisesti kehittyy myönteiseen suuntaan. Tätä tukee se, että joissakin maissa, kuten Saksassa, talouden kehityksen odotetaan jatkuvan vahvana ja tukevan yksityistä kulutusta. Monissa muissa maissa asuinrakentamisen patoutuneeseen kysyntään vastataan aktiivisella uudis- ja korjausrakentamisella.

Pohjois-Amerikassa Yhdysvaltojen rakennusmarkkinoiden vahva kasvu saattaa alkaa tasaantua. Tätä kehityssuuntaa voi lyhyellä aikavälillä myös vahvistaa se, että kansalaisten huomio on lähiajat kohdistunut poliittisiin asioihin sen sijaan, että keskityttäisiin liiketoimintaan tai kuluttajaa lähellä oleviin hankkeisiin. Kanadassa ei ole näköpiirissä suuria muutoksia.

Seuraavat kaksi vuosineljännestä ovat Uponorin kehityksen kannalta merkittäviä, koska silloin viimeistellään Uponorin sisäiset muutosohjelmat Euroopassa. Vuonna 2016 painopiste on pääasiassa ollut liiketoiminnan

ja sen rakenteiden muuttamisessa ja uudistamisessa, mutta tulevien neljännesten aikana näiden toimien avulla tavoitellut hyödyt ja säästöt alkavat näkyä. Uponorin näkemyksen mukaan sekä Talotekniikka – Eurooppa että Uponor Infra pystyvät nyt paremmin vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin ja saavuttamaan huomattavasti parempaa tuloskehitystä kuin aiempina vuosina. Talotekniikka – Pohjois-Amerikan investoinnit tuotantokapasiteettiin tukevat markkinoiden mukaista kasvua.

Uponor ilmoitti 12.2.2016 pidetyssä tulosjulkistuksessa, että konserni aikoo kasvattaa investointejaan aikaisemmista vuosista. Uponorin arvioiden mukaan investoinnit ilman osakeinvestointeja nousevat vuonna 2016 noin 58 miljoonaan euroon (50 milj. euroa vuonna 2015). Investointien kasvun taustalla on panostaminen uusien tuotteiden ja ratkaisujen kehitykseen, Euroopan muutosohjelmiin liittyvät hankkeet, kuten tuotantoverkoston tehostaminen sekä suunnitelma tehtaan avaamisesta Kiinassa. Vaikka suurin osa kehitystoimista on pystytty toteuttamaan suunnitelmien mukaisesti, joidenkin viivästysten vuoksi investoinnit saattavat jäädä hieman aiemmin ilmoitetusta 58 milj. eurosta.

Olettaen että talouden kehitys Uponorin päämarkkina-alueilla jatkuu häiriintymättä, Uponor toistaa 12.2.2016 annetun ohjeistuksen: Uponorin liikevaihdon ja vertailukelpoisen liikevoiton odotetaan paranevan vuodesta 2015.

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina erilaisille strategisille, operatiivisille, taloudellisille, oikeudellisille, poliittiselle ja vahinkoriskeille. Näiden tarkempi riskianalyysi löytyy vuoden 2015 tilinpäätöksen kohdasta "Liiketoimintaan kohdistuvat riskit".

Uponor Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Jyri Luomakoski, toimitusjohtaja, puh. 020 129 2824
Riitta Palomäki, talousjohtaja, puh. 020 129 2822

Tarmo Anttila
Viestintäjohtaja
Puh. 020 129 2852

Jakelu:

Nasdaq Helsinki
Tiedotusvälineet
www.uponor.fi

Taulukko-osa

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti eikä sitä ole tilintarkastettu. Pörssitiedotteen suluissa olevat luvut ovat vuoden 2015 vastaavan jakson lukuja. Osavuositarkastuksen muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä katsauksessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

Uponor julkistaa vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen bruttokatteen, joiden tarkoituksena on tarjota käyttökelpoista ja vertailukelpoista tietoa yhtiön liiketoiminnan operatiivisesta kehityksestä. Vertailukelpoinen liikevoitto ja bruttokate eivät sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (IAC). Tällaisia eriä ovat normaaliin liiketoimintaan kuulumattomat poikkeukset, kuten esimerkiksi myyntivoitot ja -tappiot, lisäkustannukset, jotka aiheutuvat toimipisteiden sulkemisesta tai muusta rakennemuutoksesta, ylimääräiset alaskirjaukset tai niiden peruutukset, kustannukset, jotka aiheutuvat onnettomuuksista tai tuhoista, ympäristöasioista, oikeudenkäynneistä tai sääntelyn muutoksista.

LYHENNETTY KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

M€	1-9/ 2016	1-9/ 2015	7-9/ 2016	7-9/ 2015	1-12/ 2015
Jatkuvat toiminnot					
Liikevaihto	830,5	788,8	284,1	274,1	1 050,8
Hankinnan ja valmistuksen kulut	540,4	510,0	187,3	179,1	680,6
Bruttokate	290,1	278,8	96,8	95,0	370,2
Muut liiketoiminnan tuotot	2,4	0,9	0,4	0,2	2,4
Varastointimenot	26,3	26,7	8,4	8,6	35,3
Myyntiin ja markkinoinnin kulut	143,1	140,5	43,9	45,2	187,4
Hallinnon kulut	41,5	41,7	12,1	13,5	56,8
Liiketoiminnan muut kulut	18,1	13,4	7,7	4,3	21,7
Liikevoitto	63,5	57,4	25,1	23,6	71,4
Rahoituskulut, netto	7,2	5,7	1,7	-0,7	8,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,2	0,2	0,1	0,1	0,3
Tulos ennen veroja	56,5	51,9	23,5	24,4	62,8
Tuloverot	20,9	19,2	8,7	9,0	25,7
Tulos jatkuvista toiminnoista	35,6	32,7	14,8	15,4	37,1
Lopetetut toiminnot					
Lopetettujen toimintojen tulos	0,4	-0,3	0,0	0,0	-0,2
Kauden tulos	36,0	32,4	14,8	15,4	36,9
Laaja tuloslaskelma					
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen	-	-	-	-	1,4
Erät jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-4,2	7,3	-1,3	-3,2	11,3
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	0,9	-0,3	0,6	-0,3	0,0
Nettoinvestoinnin suojaus	1,2	-1,0	0,5	0,6	-2,0
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	-2,1	6,0	-0,2	-2,9	10,7
Kauden laaja tulos	33,9	38,4	14,6	12,5	47,6
Kauden tuloksen jakautuminen					
- Emoyrityksen omistajille	34,5	32,0	13,8	15,6	37,5
- Määräysvallattomille omistajille	1,5	0,4	1,0	-0,2	-0,6
Kauden laajan tuloksen jakautuminen					
- Emoyrityksen omistajille	32,9	37,4	13,7	12,7	47,3
- Määräysvallattomille omistajille	1,0	1,0	0,9	-0,2	0,3
Osakekohtainen tulos, €	0,47	0,44	0,19	0,21	0,51
- Jatkuvat toiminnot	0,47	0,44	0,19	0,21	0,51
- Lopetetut toiminnot	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,47	0,44	0,19	0,21	0,51
- Jatkuvat toiminnot	0,47	0,44	0,19	0,21	0,51
- Lopetetut toiminnot	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00

LYHENNETTY KONSERNITASE

M€	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	223,6	211,3	221,4
Aineettomat hyödykkeet	120,0	95,1	94,7
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	13,8	0,3	0,2
Muut arvopaperit ja pitkäaikaiset saamiset	21,2	10,5	20,8
Laskennalliset verosaamiset	20,3	19,3	21,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	398,9	336,5	358,1
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	140,5	119,2	112,4
Myyntisaamiset	213,5	194,2	154,5
Muut saamiset	28,4	28,3	33,6
Rahavarat *)	22,4	61,8	49,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä	404,8	403,5	349,7
Varat yhteensä	803,7	740,0	707,8
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	249,0	238,0	248,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	64,7	64,5	63,7
Oma pääoma yhteensä	313,7	302,5	311,7
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	159,0	100,4	91,2
Laskennalliset verovelat	24,5	20,1	20,2
Varaukset	10,5	4,7	10,6
Eläkeveloitteet ja muut velat	27,5	30,4	28,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	221,5	155,6	150,1
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	40,9	35,1	48,3
Varaukset	14,9	13,0	14,4
Ostovelat	75,3	66,3	63,9
Muut velat	137,4	167,5	119,4
Lyhytaikaiset velat yhteensä	268,5	281,9	246,0
Oma pääoma ja velat yhteensä	803,7	740,0	707,8

*) 30.9.2015 ja 31.12.2015 rahavarat sisältävät 41,1 ja 1,0 miljoonaa euroa sidottuja rahavaroja.

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

M€	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulorahoitus	92,5	82,9	105,6
Käyttöpääoman muutos	-45,9	-41,4	-15,0
Maksetut verot	-21,9	-22,7	-29,5
Maksetut korot	-2,8	-2,1	-3,2
Saadut korot	0,1	0,3	0,3
Liiketoiminnan rahavirta	22,0	17,0	58,2
Investointien rahavirta			
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinnat *	-31,3	-	-0,1
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynnit	0,0	5,9	7,6
Yhteisyritysten hankinta	-13,5	-	-
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-29,7	-30,4	-50,1
Käyttöomaisuuden myyntituotot	2,7	0,2	0,7
Saadut osingot	-	-	0,2
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	0,0	0,0
Investointien rahavirta	-71,8	-24,3	-41,7
Rahoituksen rahavirta			
Lainojen nostot	95,2	26,4	17,4
Lainojen takaisinmaksut	-51,7	-33,3	-33,3
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	13,5	6,3	19,1
Osingonjako	-32,2	-30,7	-30,7
Rahoitusleasingmaksut	-0,8	-0,7	-0,9
Rahoituksen rahavirta	24,0	-32,0	-28,4
Rahavarojen muuntoerot	0,0	-0,2	-0,1
Rahavarojen muutos	-25,8	-39,5	-12,0
Rahavarat 1 tammikuuta	48,2	60,2	60,2
Rahavarat kauden lopussa	22,4	20,7	48,2
Muutos taseen mukaan	-25,8	-39,5	-12,0

*) Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankintoihin sisältyy 32,5 miljoonaa euroa KaMo/Delta -liiketoimintojen hankinnasta ja 1,1 miljoonaa euroa hankinnassa saaduista rahavaroista.

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

M€	A	B	C	D*	E	F	G	H	I
Oma pääoma 1.1.2016	146,4	50,2	-1,0	-1,8	-0,7	54,9	248,0	63,7	311,7
Tilikauden laaja tulos			0,9	-2,5		34,5	32,9	1,0	33,9
Maksetut osingot (0,44 euroa/osake)						-32,2	-32,2		-32,2
Osakepalkkio-ohjelmat					0,2	0,1	0,3		0,3
Muut oikaisut						0,0	0,0		0,0
Oma pääoma 30.9.2016	146,4	50,2	-0,1	-4,3	-0,5	57,3	249,0	64,7	313,7
Oma pääoma 1.1.2015	146,4	50,2	-1,0	-10,3	-1,0	46,8	231,1	66,8	297,9
Tilikauden laaja tulos			-0,3	5,7		32,0	37,4	1,0	38,4
Maksetut osingot (0,42 euroa/osake)						-30,7	-30,7		-30,7
Osakepalkkio-ohjelmat					0,3	-0,1	0,2		0,2
Tytäryhtiöiden myynnit								-3,3	-3,3
Muut oikaisut						0,0	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma 30.9.2015	146,4	50,2	-1,3	-4,6	-0,7	48,0	238,0	64,5	302,5

*) Sisältää -14,3 (-14,4) miljoonan euron nettoinvestoinnin suojauslaskennan tehokkaan osuuden.

- A – Osakepääoma
- B – Ylikurssirahasto
- C – Muut rahastot
- D* – Kertyneet muuntoerot
- E – Omat osakkeet
- F – Edellisten tilikausien voitto
- G – Emoyhtiön omistajien osuus
- H – Määräysvallattomien osuus
- I – Oma pääoma

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymiä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) ja IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin vuoden 2015 tilinpäätöksessä noudattamien periaatteiden kanssa.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

M€	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Bruttoinvestoinnit	29,7	30,4	50,1
- % liikevaihdosta	3,6	3,9	4,8
Poistot ja arvonalentumiset	31,6	27,3	39,1
Myydyn käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo	1,7	0,2	0,9

HENKILÖSTÖ

Kokopäiväiseksi muutettuna	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015
Keskimäärin	3 873	3 872	3 842
Kauden lopussa	3 834	3 777	3 735

OMAT OSAKKEET

	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Omat osakkeet, kpl	68 959	97 560	97 560
- osakepääomasta, %	0,1	0,1	0,1
- äänimäärästä, %	0,1	0,1	0,1
Omien osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo, M€	0,1	0,2	0,2

SEGMENTTI-INFORMAATIO

M€	Ulkoinen	1-9/2016		Yhteensä	Ulkoinen	1-9/2015		Yhteensä
		Sisäinen				Sisäinen		
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot								
Talotekniikka - Eurooppa	384,6	0,6	385,2	352,2	0,6	352,8		
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	228,4	0,0	228,4	201,8	-	201,8		
Uponor Infra	217,5	3,2	220,7	234,8	2,2	237,0		
Eliminoinnit	0,0	-3,8	-3,8	0,0	-2,8	-2,8		
Yhteensä	830,5	-	830,5	788,8	-	788,8		

M€	Ulkoinen	7-9/2016		Yhteensä	Ulkoinen	7-9/2015		Yhteensä
		Sisäinen				Sisäinen		
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot								
Talotekniikka - Eurooppa	127,0	0,4	127,4	120,9	0,3	121,2		
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	77,5	0,0	77,5	75,1	-	75,1		
Uponor Infra	79,6	1,2	80,8	78,1	0,9	79,0		
Eliminoinnit	0,0	-1,6	-1,6	-	-1,2	-1,2		
Yhteensä	284,1	-	284,1	274,1	-	274,1		

M€	Ulkoinen	1-12/2015		Yhteensä
		Sisäinen		
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot				
Talotekniikka - Eurooppa	466,4	0,7	467,1	
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	275,8	-	275,8	
Uponor Infra	308,6	3,4	312,0	
Eliminoinnit	0,0	-4,1	-4,1	
Yhteensä	1 050,8	-	1 050,8	

M€	1-9/2016	1-9/2015	7-9/2016	7-9/2015	1-12/2015
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot					
Talotekniikka - Eurooppa	24,0	20,7	10,8	8,4	24,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	38,1	38,8	12,4	15,7	51,0
Uponor Infra	4,2	1,4	2,7	-0,3	0,2
Muut	-1,9	-2,9	-0,2	-0,2	-3,8
Eliminoinnit	-0,9	-0,6	-0,6	0,0	0,0
Yhteensä	63,5	57,4	25,1	23,6	71,4
Segmentin poistot ja arvonalentumiset, jatkuvat toiminnot					
Talotekniikka - Eurooppa			10,2	7,8	10,2
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			7,8	7,3	9,8
Uponor Infra			10,6	8,8	14,5
Muut			3,0	3,3	4,5
Eliminoinnit			0,0	0,1	0,1
Yhteensä			31,6	27,3	39,1
Segmentin investoinnit					
Talotekniikka - Eurooppa			8,8	9,6	15,4
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			11,2	14,7	22,6
Uponor Infra			8,9	5,7	11,3
Muut			0,8	0,4	0,8
Yhteensä			29,7	30,4	50,1
Segmentin varat					
Talotekniikka - Eurooppa			405,9	348,9	325,5
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			240,3	234,3	216,0
Uponor Infra			211,3	229,2	212,9
Muut			229,9	146,0	227,7
Eliminoinnit			-283,7	-218,4	-274,3
Yhteensä			803,7	740,0	707,8
Segmentin velat					
Talotekniikka - Eurooppa			267,1	227,5	211,3
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			162,9	129,3	160,2
Uponor Infra			77,1	94,7	80,0
Muut			291,5	228,3	245,7
Eliminoinnit			-308,6	-242,3	-301,0
Yhteensä			490,0	437,5	396,2
Segmentin henkilöstö, keskimäärin					
Talotekniikka – Eurooppa			2 042	2 024	2 014
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka			672	582	592
Uponor Infra			1 091	1 203	1 173
Muut			68	63	63
Yhteensä			3 873	3 872	3 842
Täsmäytyslaskelma					
M€	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015		
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot					
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	66,3	60,9	75,2		
Muut	-1,9	-2,9	-3,8		
Eliminoinnit	-0,9	-0,6	0,0		
Liikevoitto	63,5	57,4	71,4		
Rahoituskulut, netto	7,2	5,7	8,9		
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,2	0,2	0,3		
Konsernin tulos ennen veroja	56,5	51,9	62,8		

EHDOLLISET VELAT JA VARAT

M€	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Investointisitoumukset	11,3	12,2	5,7
Muut sitoumukset	1,0	1,1	1,5
Omien velkojen puolesta annetut vakuudet			
Annetut pantit	0,1	0,1	0,1
Kiinnitykset	3,8	-	-
Takaukset	4,6	4,8	4,8
Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet			
Annetut pantit			-
Takaukset	38,5	19,2	19,6
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin lukuihin.			
Annetut pantit	0,1	0,1	0,1
Kiinnitykset	3,8	-	-
Takaukset	43,1	24,0	24,4
Yhteensä	47,0	24,1	24,5

Uponor Oyj:n espanjalaisessa tytäryhtiössä Uponor Hispania, S.A.U:ssa suoritettiin verotarkastus joulukuun 2011 ja toukokuun 2012 välisenä aikana. Verotarkastus koski tilivuotia 2006 ja 2007. Tarkastuksen johdosta verottaja vaatii Uponor Hispanialta 3,9 milj. euroa veroja, viivekorjoja ja veronlisäyksiä. Vaatimus liittyy joidenkin kulujen verovähennyskelpoisuuteen. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi konsernin palveluveloituksiin ja mainontaan liittyvät kulut. Uponor Hispania ei hyväksy veroviranomaisten kantaa vaan on hakenut muutosta päätökseen. Toukokuussa 2015 Espanjan veroviranomaiset hyväksyivät muutoshakemuksen pääosin, mutta hylkäsivät Uponor Hispanian vaatimuksen konsernin palveluveloitusten vähennyskelpoisuudesta. Tältä osin Uponor Hispania on ryhtynyt toimenpiteisiin kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi. Asian käsittelyn ajaksi Uponor Hispania on antanut Espanjan verottajalle 2,7 milj. euron arvoisen pankkitakauksen, joka kattaa vaaditut verot ja viivekorot. Pankkitakaus sisältyy yllä tytäryhtiöiden puolesta annettuihin takauksiin.

Uponor Oyj ja sen tytäryhtiö Uponor Business Solutions Oy maksoivat vuoden 2012 alussa 15,0 miljoonaa euroa veroja, veronkorotuksia ja viivemaksuja perustuen verovuosien 2005–2009 jälkiverotus- ja verotuksen oikaisupäätöksiin. Uponor haki muutosta päätöksiin verotuksen oikaisulautakunnalta. Verotuksen oikaisulautakunta hylkäsi Uponor Business Solutions Oy:n oikaisuvaatimuksen huhtikuussa 2013 ja pääosiltaan Uponor Oyj:n oikaisuvaatimuksen kesäkuussa 2013. Heinäkuussa 2013 Uponor haki hallinto-oikeudelta muutosta oikaisulautakunnan päätöksiin. Uponor on ryhtynyt toimenpiteisiin mahdollisen kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi. Marraskuussa 2015 hallinto-oikeus antoi hylkäävän päätöksen valituksiin. Hallinto-oikeuden hylkäävä päätös ei johda uusiin maksuihin tai maksun palautuksiin, eikä näin ollen vaikuta Uponor-konsernin rahavirtaan. Uponor on tyytymätön hallinto-oikeuden hylkäävään päätökseen ja on hakenut valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Veronkorotus (1,9 miljoonaa euroa) ja viivekorot (3,3 miljoonaa euroa) on kirjattu kuluksi vuonna 2011 ja verotettavan tulon lisäyksestä aiheutunut tulovero (9,8 miljoonaa euroa) on kirjattu saamiseksi veroviranomaiselta vuonna 2012. Verottaja palautti Uponor Oyj:lle 0,3 miljoonaa euroa kesäkuussa 2013, jolloin saaminen veroviranomaiselta laski 9,6 miljoonaan euroon. Saaminen verottajalta on siirretty taseen pitkäaikaisiin saamisiin, sillä tapauksen käsittely voi viedä vuosia. Mikäli yhtiö vastoin odotuksia häviäisi verotuspäätöksen valituksen, jäisivät yhtiölle maksuunpannut viivekorot ja veronkorotukset yhtiön tappioksi. Mikäli verotuspäätöksen valitus hyväksyttäisiin, maksetut veronkorotukset ja viivekorot palautettaisiin yhtiölle.

M€	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
MUUT VUOKRASOPIMUKSET	46,0	44,1	45,9

JOHDANNAISSOPIMUKSET

M€	Nimellis- arvo 30.9.2016	Käypä arvo 30.9.2016	Nimellis- arvo 30.9.2015	Käypä arvo 30.9.2015	Nimellis- arvo 31.12.2015	Käypä arvo 31.12.2015
Valuuttajohdannaiset						
- Termiinisopimukset	184,2	-0,4	179,6	1,4	230,0	0,7
Korkojohdannaiset						
- Koronvaihtosopimukset	55,0	-2,0	70,0	-2,9	61,0	-2,4
-Korko-optiot	20,0	0,0				
Hyödykejohdannaiset						
- Termiinisopimukset	4,1	-0,7	5,6	-1,8	5,0	-1,8

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

30.9.2016 M€	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulovai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,3		0,3	
Sähköjohdannaiset	0,0					0,0	1
Pitkäaikaiset saamiset			21,0			21,0	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset			234,8			234,8	
Sähköjohdannaiset	0,0					0,0	1
Muut johdannaisopimukset	0,1	0,9				1,0	2
Rahavarat			22,4			22,4	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin							
	0,1	0,9	278,2	0,3		279,5	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					159,0	159,0	
Sähköjohdannaiset	0,3					0,3	1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					40,9	40,9	
Sähköjohdannaiset	0,4					0,4	1
Muut johdannaisopimukset	2,1	1,3				3,4	2
Ostovelat ja muut velat					131,1	131,1	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin							
	2,8	1,3			331,0	335,1	

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITTÄIN

30.9.2015 M€	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,5		0,5	
Pitkäaikaiset saamiset			10,3			10,3	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset			208,8			208,8	
Muut johdannaissopimukset	0,0	2,4				2,4	1, 2
Rahavarat			20,7			20,7	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,0	2,4	239,8	0,5		242,7	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					100,4	100,4	
Sähköjohdannaiset	0,9					0,9	1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					35,1	35,1	
Sähköjohdannaiset	0,8					0,8	1
Muut johdannaissopimukset	2,6	1,0				3,6	2
Ostovelat ja muut velat					155,3	155,3	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	4,3	1,0			290,8	296,1	

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

31.12.2015 M€	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,2		0,2	
Pitkäaikaiset saamiset			20,6			20,6	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset			178,1			178,1	
Muut johdannaissopimukset	0,0	1,4				1,4	2
Rahavarat			49,2			49,2	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,0	1,4	247,9	0,2		249,5	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					91,2	91,2	
Sähköjohdannaiset	0,9					0,9	1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					48,3	48,3	
Sähköjohdannaiset	0,9					0,9	1
Muut johdannaissopimukset	2,7	0,5				3,2	2
Ostovelat ja muut velat					92,7	92,7	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	4,5	0,5			232,2	237,2	

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Rahoitusvarat ja -velat on jaettu IFRS 7 -standardin mukaisiin käyvän arvon hierarkioihin. Uponor soveltaa hierarkiaa seuraavasti:

- Sähkötermiinit on arvostettu pörssin markkinahintaan (Taso 1).
- Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset on arvostettu yleisiltä markkinoilta saaduista hintatiedoista sekä käyttämällä yleisesti tunnettuja arvostusmalleja (Taso 2).

LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Uponor Holding GmbH sai 4. tammikuuta 2016 päätökseen 30. marraskuuta 2015 julkistetun hankkeen ostaa kahden saksalaisyhtiön, eli Delta Systemtechnik GmbH:n ja KaMo-ryhmän osakekannat kokonaisuudessaan. KaMo-konserni muodostuu kolmesta yhtiöstä: KaMo Frischwarmwassersysteme GmbH, KaMo Verteilersysteme GmbH ja Morlok Betriebsgesellschaft mbH. Delta Systemtechnik valmistaa kuuman veden jakoasemia omakotien käyttövesijärjestelmiin, lämmityksen lämmönsiirtimiä sekä muita tuotteita kuumavesi- ja lämmitysjärjestelmiin. KaMo kehittää sekä huoneistokohtaisia että keskusjärjestelmiä asuntojen lämmittämiseen ja kuuman veden tuottamiseen. Yritysoston tarkoituksena on laajentaa Uponorin tarjontaa ja osaamista käyttö- ja juomavesijärjestelmien markkinoilla, joilla hygieniatekijöiden merkitys kasvaa koko ajan. Hankitut yhtiöt tulivat osaksi Talotekniikka – Eurooppa –segmenttiä.

M€	2016
Hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4,3
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	19,8
Vaihto-omaisuus	5,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5,1
Rahavarat	1,1
Varat yhteensä	35,8
Pitkäaikaiset korolliset velat	3,3
Laskennalliset verovelat	5,7
Varaukset	0,7
Lyhytaikaiset korolliset velat	0,4
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	4,3
Velat yhteensä	14,4
Nettovarallisuus	21,4
M€	
Hankintameno	32,5
Hankittu nettovarallisuus	-21,4
Liikearvo	11,1

Hankintameno 32,5 miljoonaa euroa vastaa kokonaisuudessaan Delta Systemtechnik GmbH:n ja KaMo Groupin määritettyä käypää arvoa, joka on arvioitu käyttäen tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa ja markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa. Käyvän arvon määrittäminen perustuu merkittävässä määrin syöttötietoihin, joita ei ole saatavissa markkinoilta, viitaten IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen -standardin Tason 3 mukaisiin syöttötietoihin.

Hankinnasta syntynyt liikearvo 11,1 miljoonaa euroa muodostuu pääosin liiketoiminnan yhdistämisestä saavutettavista synergioista kuten kansainvälisestä kasvusta, projektiliiketoiminnasta, tuotetarjoomasta sekä ristiin myynnistä. Hankintamenolaskelma on alustava: hankitun nettovarallisuuden käypä arvo on ehdollinen, kunnes arvostukset aineellisille käyttöomaisuushyödykkeille ja tunnistettavissa oleville aineettomille hyödykkeille ovat lopulliset.

Hankintaan liittyvät kustannukset olivat 0,9 miljoonaa euroa. Ne sisältyvät hallinnon kuluihin konsernin laajassa tuloslaskelmassa seuraavasti: 0,6 miljoonaa euroa 31.12.2015 päättyneellä tilikaudella ja 0,3 miljoonaa euroa 30.9.2016 päättyneellä raportointikaudella.

Konsernin laajaan tuloslaskelmaan sisältyi Delta Systemtechnik GmbH:n ja KaMo Groupin tuottamaa liikevaihtoa 25,3 miljoonaa euroa ja kauden tulosta 1,2 miljoonaa euroa tammikuun 4. päivästä 2016 lähtien.

Uponor Oyj osti joulukuussa 2015 tosiaikaiseen vedenlaadun seurantaan erikoistuneen suomalaisen startup-yrityksen NWater Oy:n (NWater Oy 12.1.2016 alkaen) koko osakekannan. Maksettu kauppahinta ja hankittu nettovarallisuus eivät olleet merkittäviä.

YHTEISYRITYSTEN HANKINTA

13. heinäkuuta Uponor Oyj ja yhdysvaltalainen Belkin International saivat päätökseen Phyn-nimisen yhteisyrityksen perustamisen Yhdysvaltoihin ja Eurooppaan. Yhtiöt kehittävät rakennusten veden mittaamiseen ja vedenkulutuksen vähentämiseen liittyvää tuoteteknologiaa niin kuluttaja- kuin ammattilaismarkkinoille.

Uponor investoi 13,5 miljoonaa euroa ja sai 37,5 prosentin omistusosuuden yhteisyrityksistä. Yhteisyritys raportoidaan konsernin tilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä.

TYTÄRYHTIÖIDEN JA LIIKETOIMINTOJEN MYYNIT

Vuoden 2016 aikana ei ole myyty tytäryhtiöitä tai liiketoimintoja

Uponor ilmoitti 25. helmikuuta 2015, että sen tytäryhtiö Uponor Infra Oy myi 65,99 prosentin enemmistöosuutensa Wiik & Hoeglund PLC -yhtiöstä. Yhtiö on listattu Thaimaan pörssiin. Uponor Infra Oy päätti vetäytyä kyseisestä liiketoiminnasta, koska sen tavoitteena on keskittyä markkinoihin, joissa sillä on vahva asema ja joissa sen on mahdollista saavuttaa yhteistoimintaetuja.

Samasta syystä Uponor Infra Oy myi kokonaan omistamansa tytäryhtiön Extron Engineering Oy:n, jonka päätoimiala on muoviteollisuuden koneiden ja laitteiden valmistus. Yrityskaupasta ilmoitettiin 30. maaliskuuta 2015.

Uponor Infran tuotevalikoiman strategisten linjausten seurauksena Uponor Infra Oy myi Omega-Liner® -putkistosaneerausliiketoimintansa joulukuussa 2015.

Saatu kauppahinta edellä mainituista liiketoimista oli yhteensä 9,8 miljoonaa euroa. Nettovaikutus tulokseen oli 1,9 miljoonaa euroa.

M€	2015
Myytyjen varojen kirjanpitoarvo	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8,0
Muut pitkäaikaiset varat	1,5
Vaihto-omaisuus	5,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5,9
Rahavarat	2,2
Varat yhteensä	22,7
Korolliset pitkäaikaiset velat	0,4
Muut pitkäaikaiset velat	0,4
Korolliset lyhytaikaiset velat	6,0
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	4,7
Velat yhteensä	11,5
Nettovarat	11,2
- emoyhtiön omistajille kohdistuva osuus	7,9
Käteisenä saatu kauppahinta	9,8
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	2,2
Rahavirtavaikutus	7,6

LOPETETUT TOIMINNOT

Vuonna 2016 ja 2015 konsernin lopetetuissa toiminnoissa esitetään kulut, jotka liittyvät vuonna 2008 myydyin Irlannin kunnallisteknisen liiketoiminnan käytössä olleen kiinteistön hallinto- ja ylläpitokustannuksiin. Vuonna 2016 tuloutui 0,6 miljoonaa euroa kiinteistön myynnistä.

M€	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015
Kulut	-0,4	0,3	0,2
Tulos ennen veroja	0,4	-0,3	-0,2
Tuloverot	-	-	-
Tulos verojen jälkeen	0,4	-0,3	-0,2
Kauden tulos lopetetuista toiminnoista	0,4	-0,3	-0,2
Rahavirta lopetetuista toiminnoista			
Liiketoiminnan rahavirta	-0,3	-0,5	-0,6

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

M€	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015
Jatkuvat toiminnot			
Ostot osakkuusyhtiöiltä	1,5	1,4	1,9
Saamiset ja velat kauden lopussa			
Lainasaamiset osakkuusyhtiöiltä	0,3	0,0	0,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0	-	-
Ostovelat ja muut velat	0,1	0,1	0,1

TUNNUSLUVUT

	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015
Osakekohtainen tulos, €	0,47	0,44	0,51
- jatkuvat toiminnot	0,47	0,44	0,51
- lopetetut toiminnot	0,00	0,00	0,00
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	7,6	7,3	6,8
Oman pääoman tuotto, % (p.a.)	15,3	14,4	12,1
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	16,9	17,3	15,5
Omavaraisuusaste, %	39,2	41,1	44,3
Nettovelkaantumisaste, %	56,6	37,9	29,3
Korolliset nettovelat	177,5	114,8	91,3
Oma pääoma / osake, €	3,41	3,26	3,39
- laimennusvaikutuksella oikaistu	3,41	3,25	3,39
Osakkeen kurssikehitys			
- alin, €	11,13	11,25	10,42
- ylin, €	17,19	17,30	17,30
- keskimurssi, €	14,13	14,46	13,92
Osakevaihto			
- 1 000 kpl	13 908	21 519	27 590
- M€	197	310	384

VUOSINELJÄNNESTIEDOT

	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016	10-12/ 2015	7-9/ 2015	4-6/ 2015	1-3/ 2015
Jatkuvat toiminnot							
Liikevaihto, M€	284,1	299,5	246,9	262,0	274,1	277,6	237,1
- Talotekniikka – Eurooppa	127,3	134,8	123,0	114,3	121,2	119,0	112,6
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	77,5	80,2	70,7	74,0	75,1	69,8	56,9
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	86,3	90,0	78,2	80,2	83,6	77,6	63,2
- Uponor Infra	80,9	85,8	54,1	75,0	79,0	89,7	68,3
Bruttokate, M€	96,8	105,5	87,8	91,4	95,0	98,6	85,2
- Bruttokate, %	34,1	35,2	35,5	34,9	34,7	35,5	35,9
Liikevoitto, M€	25,1	26,5	11,9	14,0	23,6	22,5	11,3
- Talotekniikka – Eurooppa	10,8	8,3	4,9	3,3	8,4	6,2	6,1
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	12,4	14,6	11,1	12,2	15,7	15,0	8,1
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	13,8	16,3	12,3	13,1	17,5	16,8	8,9
- Uponor Infra	2,7	5,1	-3,6	-1,2	-0,3	3,0	-1,3
- Muut	-0,2	-1,0	-0,7	-0,9	-0,2	-1,4	-1,3
Liikevoitto, % liikevaihdosta	8,8	8,8	4,8	5,3	8,6	8,1	4,8
- Talotekniikka – Eurooppa	8,5	6,1	4,0	2,9	6,9	5,2	5,4
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	16,0	18,2	15,7	16,4	20,9	21,5	14,1
- Uponor Infra	3,3	6,0	-6,7	-1,5	-0,4	3,0	-0,2
Kauden tulos, M€	14,8	15,4	5,9	4,4	15,4	13,3	4,0
Taseen loppusumma, M€	803,7	792,5	748,7	707,8	740,0	716,8	692,5
Tulos/osake, €	0,19	0,19	0,09	0,07	0,21	0,17	0,06
Oma pääoma/osake, €	3,41	3,22	3,01	3,39	3,26	3,08	2,96
Markkina-arvo, €	1 206,5	1038,1	934,1	995,6	851,4	989,0	1 153,0
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	16,9	15,3	8,9	15,5	17,3	14,0	7,2
Korollinen nettovelka kauden lopussa, M€	177,5	175,1	176,5	91,3	114,8	138,8	130,9
Velkaantumisaste, %	56,6	58,5	62,4	29,3	37,9	47,8	46,7
Velkaantumisaste, %, rullaava, neljä vuosineljänneistä	51,8	47,1	44,3	40,4	40,0	41,0	43,2
Bruttoinvestoinnit, M€	14,0	10,4	5,3	19,7	11,9	10,4	8,1
- % liikevaihdosta	4,9	3,5	2,1	7,5	4,3	3,7	3,4

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA TÄSMÄYTYKSET IFRS-TILINPÄÄTÖSLUKUIHIN

	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016	10-12/ 2015	7-9/ 2015	4-6/ 2015	1-3/ 2015
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät							
Rakennejärjestelyt	-3,9	-4,2	-3,0	-4,4	-1,0	-0,8	-
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	-	-	-	1,9	-	-	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-3,9	-4,2	-3,0	-2,5	-1,0	-0,8	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, yhteensä	-3,9	-4,2	-3,0	-2,5	-1,0	-0,8	-
Vertailukelpoinen bruttokate							
Bruttokate	96,8	105,5	87,8	91,4	95,0	98,6	85,2
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät bruttokatteessa	-0,8	-0,8	-0,7	-0,3	-0,1	-0,4	-
Vertailukelpoinen bruttokate	97,6	106,3	88,5	91,7	95,1	99,0	85,2
% liikevaihdosta	34,4	35,5	35,8	35,0	34,7	35,6	36,0
Vertailukelpoinen liikevoitto							
Liikevoitto	25,1	26,5	11,9	14,0	23,6	22,5	11,3
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-3,9	-4,2	-3,0	-2,5	-1,0	-0,8	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	29,0	30,7	14,9	16,5	24,6	23,3	11,3
% liikevaihdosta	10,2	10,2	6,0	6,4	8,9	8,4	4,8
Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin							
Talotekniikka - Eurooppa							
Liikevoitto	10,8	8,3	4,9	3,3	8,4	6,2	6,1
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-0,9	-3,3	-2,6	-1,8	-1,0	-0,8	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	11,7	11,6	7,5	5,1	9,4	7,0	6,1
% liikevaihdosta	9,2	8,5	6,2	4,5	7,7	5,9	5,4
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka							
Liikevoitto	12,4	14,6	11,1	12,2	15,7	15,0	8,1
Vertailukelpoinen liikevoitto	12,4	14,6	11,1	12,2	15,7	15,0	8,1
% liikevaihdosta	16,0	18,2	15,7	16,4	20,9	21,5	14,1
Uponor Infra							
Liikevoitto	2,7	5,1	-3,6	-1,2	-0,3	3,0	-1,3
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-3,2	-0,6	-0,4	-0,7	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	5,9	5,7	-3,2	-0,5	-0,3	3,0	-1,3
% liikevaihdosta	7,2	6,7	-6,0	-0,6	-0,4	3,4	-2,0
Muut							
Liikevoitto	-0,2	-1,0	-0,7	-0,9	-0,2	-1,4	-1,3
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	0,2	-0,3	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	-0,4	-0,7	-0,7	-0,9	-0,2	-1,4	-1,3
% liikevaihdosta	na	na	na	na	na	na	na

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma, keskiarvo}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Korolliset nettovelat

$$= \text{Korolliset velat} - \text{rahavarat ilman sidottuja rahavaroja}$$

Tulos/osake (EPS)

$$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Oma pääoma/osake

$$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$$

Osakkeen keskikurssi

$$= \frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$$

Bruttokate %

$$= \frac{\text{Bruttokate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Liikevoitto %

$$= \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Vertailukelpoinen bruttokate %

$$= \frac{\text{Bruttokate} - \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Vertailukelpoinen liikevoitto %

$$= \frac{\text{Liikevoitto} - \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$